

WYDANIE 2023

Niemcy w świetle faktów i liczb

POLITYKA ZAGRANICZNA SPOŁECZEŃSTWO NAUKA GOSPODARKA KULTURA

W skrócie

REPUBLIKA FEDERALNA

Republika Federalna Niemiec leży w sercu Europy i jest kosmopolitycznym, demokratycznym państwem. Federalizm kształtuje Niemcy. 16 krajów związkowych współuczestniczy w procesie ustawodawczym w Bundesradzie, drugiej izbie parlamentu.

USTRÓJ POLITYCZNY

Republika Federalna Niemiec jest demokracją parlamentarną. Najwyższą instancją reprezentującą państwo jest prezydent federalny, jednak największe uprawnienia w zakresie kształtowania polityki ma kanclerz federalny.

PARLAMENT I PARTIE

Niemiecki Bundestag wybierany jest co cztery lata. Od wyborów federalnych w 2021 roku w parlamencie jest reprezentowanych siedem partii.

USTAWA ZASADNICZA

146 artykułów niemieckiej konstytucji dominuje ponad wszystkimi innymi niemieckimi normami prawnymi.

W CENTRUM EUROPY

Niemcy sąsiadują z dziewięcioma państwami. Żaden inny kraj europejski nie ma więcej sąsiadów.

Od momentu powstania w

1949 roku

Republika Federalna Niemiec
miała na stanowisku kanclerza federalnego
jedną kobietę i ośmiu mężczyzn.

W niemieckim
Bundestagu
jest obecnie

736

POSŁÓW.

NIEMCY W SKRÓCIE

7 faktów

Z powierzchnią

357 588 km²

Niemcy są
czwartym co do
wielkości państwem
w UE.

**STOLICĄ
JEST
BERLIN**

z niespełną

3,8 MLN

mieszkańców.

**83 MILIONY
LUDZI**

mieszka w Niemczech.

Niemcy
składają się z

16

krajów związkowych.

**Z 9
PAŃSTWAMI**

Niemcy dzielą
swoje granice
w centrum Europy.

WYBORY W NIEMCZECH

_____ **Wolne i sprawiedliwe wybory** są podstawowym warunkiem każdej demokracji. Niemiecka Ustawa Zasadnicza stanowi o tym, że posłowie są wybierani w powszechnych, bezpośrednich, wolnych, równych i tajnych wyborach. Oznacza to między innymi, że każdy obywatel ma prawo do głosowania niezależnie od np. płci czy dochodów, nikt nie może wpływać na jego decyzję wyborczą i każdy głos liczy się tak samo. Należy też zagwarantować każdemu wyborcy możliwość samodzielnego i tajnego głosowania.

Niemiecki Bundestag jest wybierany co cztery lata. W 16 krajach związkowych wybory odbywają się z reguły co pięć lat. Ponadto mają miejsce wybory lokalne, na przykład do parlamentów miejskich. Prezydent federalny nie jest wybierany bezpośrednio przez naród, lecz przez Zgromadzenie Federalne, składające się z członków Bundestagu i przedstawicieli parlamentów krajów związkowych.

Listy wyborcze z kartami do głosowania

NARÓD

wybiera

Prawo do głosowania mają wszyscy obywatele Niemiec, którzy ukończyli 18 rok życia. Wybierają oni członków parlamentu w wyborach powszechnych, bezpośrednich, wolnych, równych i tajnych.

wybiera

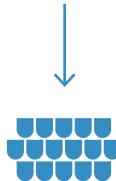

PARLAMENTY KRAJÓW ZWIĄZKOWYCH

Kadencja parlamentów krajów związkowych trwa zasadniczo pięć lat. Ich kompetencje i organizację regulują konstytucje krajów związkowych.

stanowią
członkowie

wybijają

RZĄDY KRAJÓW ZWIĄZKOWYCH

Rządy krajów związkowych są wybierane przez odpowiednie parlamenty krajów związkowych w głosowaniu tajnym i mogą być również przez nie odwołane.

stanowią
członkowie

BUNDESTAG

Parlament jest wybierany na cztery lata i liczy 598 posłów. Do tego dochodzą mandaty nadliczbowe i wyrównawcze. Bundestag jest odpowiedzialny za ustawodawstwo i kontrolę rządu.

KANCLERZA FEDERALNEGO

Kancelerz wybierany jest w tajnych wyborach przez Bundestag. Wyznacza on dyrektywy polityki i przewodniczy gabinetowi.

RZĄD FEDERALNY

Rząd składa się z kancelerza federalnego i ministrów federalnych. Każdy minister jest odpowiedzialny za własny resort.

stanowi członków

ZGROMADZENIE FEDERALNE

Zgromadzenie Federalne zbiera się wyłącznie w celu wyboru prezydenta federalnego i wybiera go w głosowaniu tajnym na okres pięciu lat.

BUNDESRAT

Izba Krajów Związkowych składa się z 69 delegatów rządów krajów związkowych. W wielu dziedzinach ustawy muszą być zatwierdzone przez Bundesrat.

wybiera

wybiera

wybiera

wybiera

mianuje

mianuje

mianuje

FEDERALNY TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY

W skład Trybunału wchodzi 16 sędziów. Są oni wybierani po połowie przez Bundestag i Bundesrat większością dwóch trzecich głosów.

USTRÓJ POLITYCZNY

_____ **Republika Federalna Niemiec** jest państwem federalnym i funkcjonuje jako demokracja parlamentarna. Ustawa Zasadnicza stanowi, że cała władza państwowa pochodzi od Narodu. Na czas trwania wyborów Naród przekazuje tę władzę parlamentom (Bundestagowi i parlamentom krajów związkowych).

Władza państwowa dzieli się na władzę ustawodawczą (legislatywę), władzę wykonawczą (egzekutywę) i władzę sądowniczą (judykatywę). Ten podział władzy jest integralną częścią każdej demokracji, a w Niemczech jest zawarty w Ustawie Zasadniczej, czyli w Konstytucji. Do legislatury należą parlamenty, do egzekutywy rządu. Główną rolę odgrywa sądownictwo. Sędziowie w sądach krajów związkowych i sądach federalnych są niezależni i wydają orzeczenia wyłącznie na podstawie prawa. Najwyższym sądem niemieckim jest Federalny Trybunał Konstytucyjny, który czuwa nad przestrzeganiem Ustawy Zasadniczej. Dla wszystkich innych organów państwa wiążące jest orzecznictwo 16 sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Prezydent federalny zgodnie z protokołem jest najwyższym rangą przedstawicielem Niemiec. Na drugim miejscu według protokołu znajduje się przewodniczący Bundestagu. Prezydent federalny jest reprezentowany przez przewodniczącego Bundesratu – jest to urząd o rocznej kadencji, sprawowany przez prezydenta jednego z 16 krajów związkowych. Urzędem o największych wpływach na kształtowanie życia politycznego jest kanclerz federalny, który także ustala jego wytyczne. Prezes Federalnego Trybunału Konstytucyjnego, najwyższego sądu niemieckiego, należy również do grona najwyższych rangą przedstawicieli państwa. |

Dr. Frank-Walter Steinmeier,
Prezydent Federalny od marca 2017 roku

Olaf Scholz, SPD, Kanclerz Federalny
od grudnia 2021 roku

Bärbel Bas, SPD, Przewodnicząca
Bundestagu od października 2021 roku

Prof. Dr. Stephan Harbarth, Prezes
Federalnego Trybunału Konstytucyjnego

PARLAMENT I PARTIE POLITYCZNE

_____ **Niemiecki Bundestag** wybierany jest co cztery lata przez uprawnionych do głosowania obywateli powyżej 18 roku życia w wyborach wolnych, tajnych i bezpośrednich. Bundestag to parlament. Połowa z co najmniej 598 mandatów do Bundestagu rozdzielana jest według głosów oddanych na kandydatów z krajowych list partyjnych (głosy wtórne), druga połowa zaś według głosów oddanych na kandydatów w 299 okręgach wyborczych (głosy pierwotne). System wyborczy znacznie utrudnia tworzenie rządu przez tylko jedną partię – dlatego z reguły powstaje koalicja rządowa. Klauzula zaporowa, czyli pięcioprocentowy próg wyborczy, wyklucza obecność małych partii w Bundestagu, aby nie zakłócać systemu większościowego.

Partie te zajmują w Niemczech znaczącą pozycję. Uczestniczą one w kształtowaniu woli politycznej i są niezbędne w demokratycznych wyborach. Dlatego Ustawa Zasadnicza nadaje im również status konstytucyjny w Niemczech. W przypadku, gdy jakaś partia dąży do obalenia wolnego, demokratycznego porządku Republiki Federalnej, może zostać zdelegalizowana przez Federalny Trybunał Konstytucyjny. Jednak utrudnienia w tym zakresie są bardzo duże.

W 20. niemieckim Bundestagu zasiada siedem partii, liczących 736 posłów: SPD, CDU, CSU, Sojusz 90/Zieloni, FDP, AfD i Lewica. CDU i jej siostrzana partia CSU, działająca tylko w Bawarii, tworzą od pierwszych wyborów do Bundestagu w 1949 roku wspólną frakcję parlamentarną.

Obecny rząd federalny jest wspierany przez koalicję SPD, Zielonych i FDP, na czele z kanclerzem federalnym Olafem Scholzem (SPD), wicekanclerzem Robertem Habeckiem (Zieloni) i Annaleną Baerbock (Zieloni) w funkcji federalnego ministra spraw zagranicznych. Przewodniczącym FDP jest Christian Lindner, który pełni funkcję federalnego ministra finansów. CDU, CSU, Lewica i AfD tworzą opozycję w parlamencie. |

PARTIE

Sojaldemokratyczna Partia Niemiec (SPD)

Wynik wyborów 2021: 25,7%

Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna (CDU)

Wynik wyborów 2021: 18,9%

Sojusz 90/Zieloni

Wynik wyborów 2021: 14,8%

Wolna Partia Demokratyczna (FDP)

Wynik wyborów 2021: 11,5%

Alternatywa dla Niemiec (AfD)

Wynik wyborów 2021: 10,3%

Unia Chrześcijańsko-Społeczna (CSU)

Wynik wyborów 2021: 5,2%

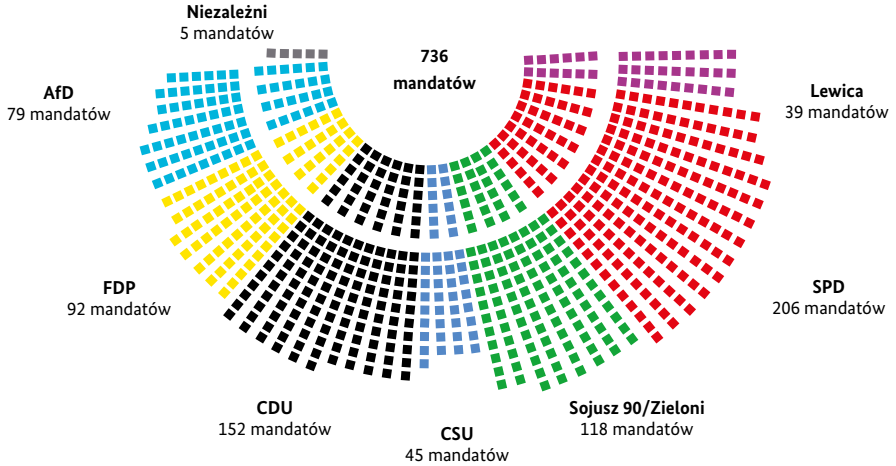

Lewica

Wynik wyborów 2021: 4,9%

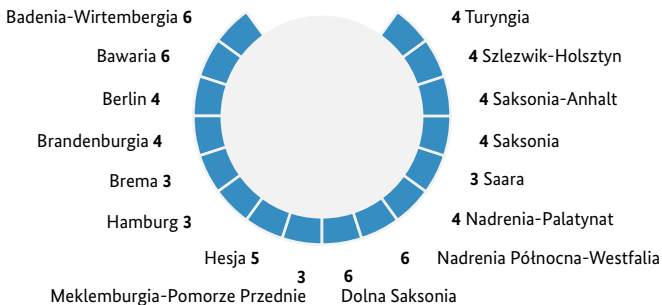
BUNDESTAG

W Bundestagu zasiada co najmniej 598 postów. Do tego dochodzą zazwyczaj tzw. mandaty nadliczbowe i wyrównawcze. W 20. kadencji Bundestagu, wybranego w 2021 roku, zasiada 736 postów.

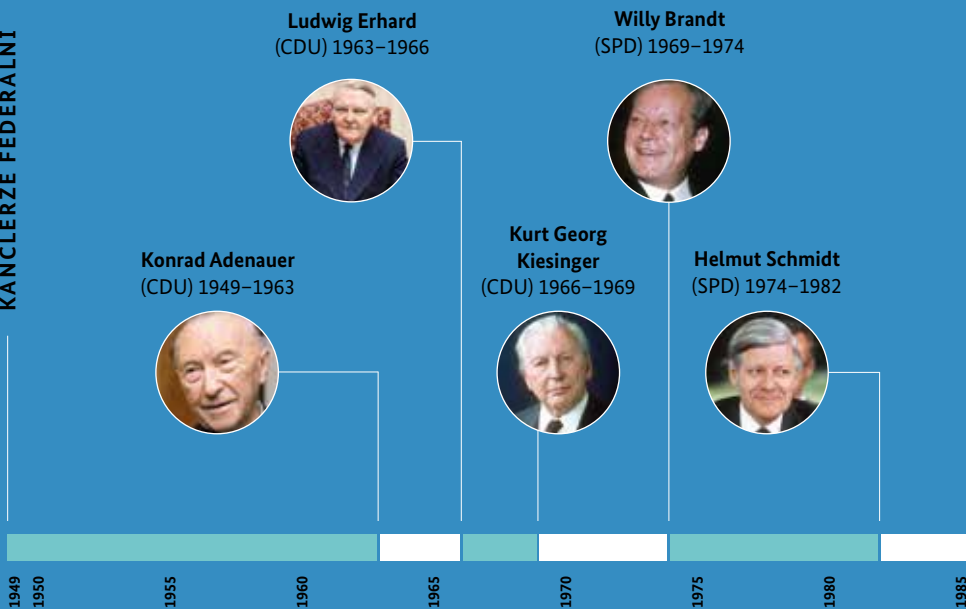
BUNDES RAT

Bundesrat jest jednym z pięciu stałych organów konstytucyjnych. Reprezentuje kraje związkowe. Do Bundesratu należy 69 przedstawicieli rządów krajów związkowych. Każdy kraj związkowy ma co najmniej trzy głosy, a kraje o większym zaludnieniu nawet sześć.

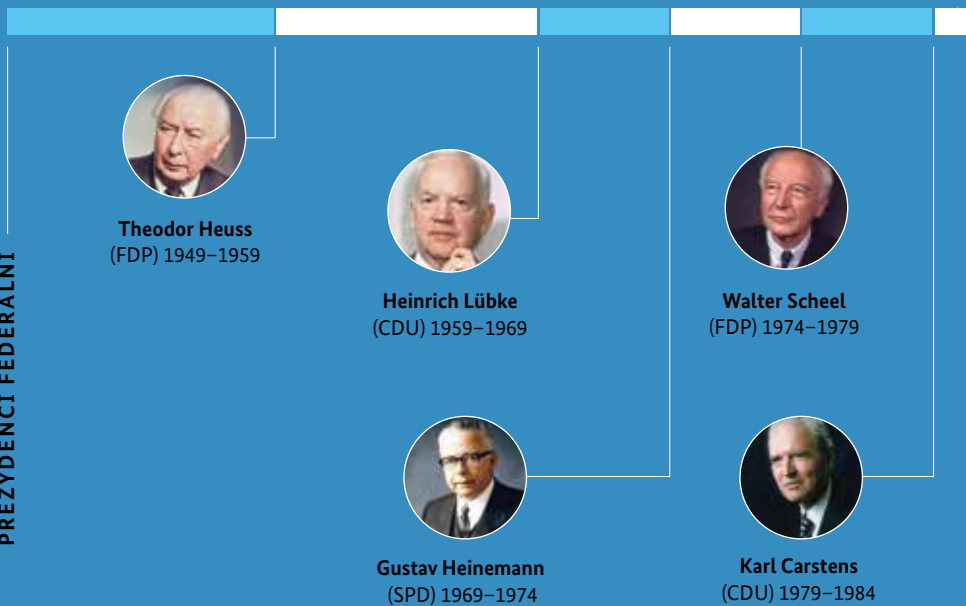

PREZYDENCI I KANCLERZE FEDERALNI

KANCLERZE FEDERALNI

PREZYDENCI FEDERALNI

Helmut Kohl
(CDU) 1982–1998

Gerhard Schröder
(SPD) 1998–2005

Angela Merkel
(CDU) 2005–2021

Olaf Scholz
(SPD) od 2021

1990

1995

2000

2005

2010

2015

2020

Richard von Weizsäcker
(CDU) 1984–1994

Johannes Rau
(SPD) 1999–2004

Christian Wulff
(CDU) 2010–2012

**Frank-Walter
Steinmeier**
(SPD) od 2017

Roman Herzog
(CDU) 1994–1999

Horst Köhler
(CDU) 2004–2010

Joachim Gauck
(bezpartyjny) 2012–2017

ORZEŁ FEDERALNY

Najbardziej tradycyjnym niemieckim symbolem państwowym jest orzeł federalny. Prezydent Federalny, Bundesrat, Federalny Trybunał Konstytucyjny i Bundestag używają orłów o różnym wyglądzie. Orły o różnych wzorach widnieją również na monetach i koszulkach reprezentacyjnych niemieckich związków sportowych.

FLAGA

Według Ustawy Zasadniczej kolorami flagi federalnej są czarny, czerwony i złoty. W 1949 roku. nawiązano do flagi pierwszej niemieckiej republiki z 1919 roku. Narodowi socjaliści usunęli ją i zastąpili swastyką.

WALUTA

Od 1 stycznia 2002 roku wyłącznym środkiem płatniczym w Niemczech jest euro. Zastąpiło ono używaną od 1948 roku markę niemiecką. Europejski Bank Centralny (EBC) ma swoją siedzibę we Frankfurcie nad Menem, niemieckiej metropolii finansowej.

USTAWA ZASADNICZA

Ustawa Zasadnicza przyjęta w Bonn w 1949 roku początkowo miała mieć charakter prowizoryczny. Po zjednoczeniu Niemiec w 1990 roku. została przyjęta jako stała konstytucja. 146 artykułów Ustawy Zasadniczej dominuje nad wszystkimi innymi niemieckimi normami prawnymi i określa zasadnicze decyzje dotyczące ustroju państwa i jego wartości.

ŚWIĘTO NARODOWE

3 października jako Dzień Jedności Niemiec został uznany w Niemczech za święto państwowe w ramach Umowy Zjednoczeniowej z 1990 roku. Dzień Jedności Niemiec jest notabene jedynym świętem państwowym ustanowionym przez prawo federalne.

DOMENA

Domena .de jest najczęściej używaną w Niemczech i jednocześnie najpopularniejszą domeną krajową na świecie. Za pomocą międzynarodowego numeru +49 można potoczyć się z 99,9% gospodarstw domowych za pomocą telefonu stacjonarnego lub komórkowego.

GEOGRAFIA I KLIMAT

Niemcy położone są w centrum Europy. Graniczą z dziewięcioma państwami. Żaden inny kraj europejski nie ma więcej sąsiadów. W północnej części Niemcy mają dostęp do Morza Bałtyckiego i Morza Północnego. Na południu graniczą z Alpami. Najwyższym wzniesieniem jest Zugspitze w Bawarii o wysokości 2962 metrów. Najniższy punkt na lądzie jest położony 3,54 m poniżej poziomu morza przy miejscowości Neuendorf-Sachsenbande w kraju związkowym Szlezwik-Holsztyn. Niemcy, z powierzchnią 357 588 km², są czwartym co do wielkości krajem Unii Europejskiej (UE) – po Francji, Hiszpanii i Szwecji. Niemal jedną trzecią całkowitej powierzchni zajmują lasy. Jeziora, rzeki i inne akweny wodne zajmują ponad dwa procent jego powierzchni. Najdłuższą rzeką jest Ren. Na południowym zachodzie przebiega on wzdłuż granicy między Niemcami a Francją, dalej na północ nad jego brzegami położone są Bonn, Kolonia i Düsseldorf. Łaba, druga co do długości rzeka, łączy Drezno, Magdeburg oraz Hamburg i uchodzi do Morza Północnego.

POŁOŻENIE

Europa Środkowa

POWIERZCHNIA

357 588 km²

NAJWYŻSZY SZCZYT

Zugspitze

2962 m

STOLICA

Berlin

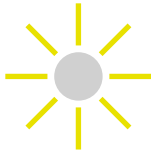
891,70 km²

GODZINY SŁONECZNE

2021

1 650

OPADY

2021

805 l/m²

LINIA BRZEGOWA

2 442 km

NAJDŁUŻSZA RZĘKA

Ren

865 km

w Niemczech

POWIERZCHNIA LASÓW

106 699 km²

W Niemczech panuje klimat umiarkowany. Przeciętna temperatura w lipcu 2021 roku wyniosła 18,3 stopnia Celsjusza, a w styczniu 2021 roku 0,6 stopnia. Ostatnie zimy w Niemczech były stosunkowo łagodne, a okresy letnie wyjątkowo gorące. Przy średniej temperaturze 10,5 stopnia, rok 2018 był najcieplejszy od rozpoczęcia systematycznych zapisów danych pogodowych w 1881 roku. 2020 był drugim najcieplejszym rokiem. Najwyższa zmierzona temperatura przekraczała 40 stopni.

Państwo i polityka

POLITYKA RZĄDU FEDERALNEGO

Od końca 2021 roku kanclerzem federalnym jest Olaf Scholz. Kierowany przez niego rząd federalny składający się z SPD, Sojuszu 90/Zieloni i FDP ma na celu przekształcenie Niemiec w neutralny klimatycznie kraj przemysłowy. W skrócie.

STRUKTURA PAŃSTWA FEDERALNEGO

Federalizm kształtuje Niemcy. 16 krajów związkowych wyróżnia się dużą autonomią, biorą one również udział w podejmowaniu ważnych decyzji w zakresie polityki federalnej. Zasadniczą rolę w strukturze państwa odgrywa Federalny Trybunał Konstytucyjny jako „strażnik Ustawy Zasadniczej”.

RÓŻNORODNA PARTYCYPACJA

Partie polityczne odgrywają zasadniczą rolę w partycypacji obywateli. Równocześnie istnieje wiele innych możliwości współudziału, na przykład w referendach czy radach obywatelskich.

ŻYWA KULTURA PAMIĘCI

Pamięć o okrucieństwach i zbrodniach narodowego socjalizmu jest kultywowana w Niemczech między innymi w wielu miejscach pamięci. Zapamiętano również niesprawiedliwość systemu NRD.